

Het Geheugen van Nederland

Kant-en-klare lessen met digitaal erfgoed

Wie op zoek is naar bijzondere voorwerpen, beeldbronnen en documenten over allerlei facetten van de Nederlandse geschiedenis en leerlingen daarmee direct op een zinvolle manier wil laten werken, vindt in het Geheugen van Nederland een uitstekende basis.

Het Geheugen van Nederland bewaart een enorme collectie 'digitaal erfgoed': gedigitaliseerd beeldmateriaal met betrekking tot de Nederlandse geschiedenis. Het materiaal is ondergebracht in vier hoofdthema's: Geschiedenis en samenleving, Ruimte en omgeving, Kunst en cultuur en Media en communicatie. Deze thema's zijn verdeeld in subthema's, waaronder verschillende collecties zijn opgenomen. En hierin is een schat aan beelden opgeslagen; voorwerpen, landkaarten, oude foto's, prenten... elk voorzien van een uitgebreid en gedetailleerd bijschrift.

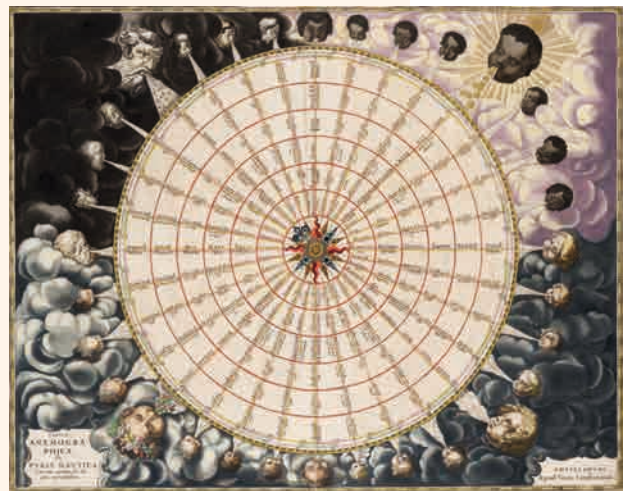
Verrassende tentoonstellingen

De website bevat naast het onderdeel Thema's ook Webexpo's, waar intrigerende 'tentoonstellingen' zijn bijeengebracht. Hier zijn over verschillende onderwerpen prachtige, bij elkaar passende afbeeldingen met toelichting aan te klikken. De Webexpo over de twintigste eeuw ('101 topstukken') is verrassend en gemakkelijk, die over de Tweede Wereldoorlog soms ontroerend. Er is ook een webexpositie die speciaal is samengesteld bij de televisieserie 'Het Verleden van Nederland'. Bij elke aflevering zijn vier voorwerpen, foto's of prenten gezocht, die in heldere taal worden toegelicht en van 'weetjes' over de betreffende periode zijn voorzien. Zo wordt bij 'Verloren

Verhalen' verteld over een zeventiend jaar oud houten beeldje en een verzameling bronzen bijlen, maar ook over de 'Romeinse Germaan' Marcus Traianus Gumattius. We leren over het ontstaan van de Hollandse meren, over Geuzenliederen, boerenbontservies, de sigaar van Van Speijk en de meisjes van Philips.

Klein feestje

Het derde onderdeel van de website is speciaal gericht op het onderwijs. Gemeld wordt dat per tijdvak beeldbronnen en video's bij elkaar zijn gezocht, die de canonvensters en kenmerkende aspecten moeten verhelderen. Jammer is alleen dat de buttons niet werkten toen ik het probeerde. Wel valt er veel te beleven met de overige onderdelen van het onderwijsgedeelte. Er zijn dertig kant-en-klare digitale lessen, te gebruiken bij CKV, geschiedenis en maatschappijleer en voorzien van een docentenhandleiding. Voor elke geschiedenisles is aangegeven bij welke doelgroep, tijdvakken en domeinen deze aansluit. En dan begint een klein feestje: een tentoonstelling samenstellen uit een enorme hoeveelheid intrigerende Indische voorwerpen, of een ganzenbordspel spelen over de rolverdeling tussen man en vrouw, of filmpjes bekijken over immigranten na 1945, of virtueel overleven op Nova Zembla... Elke les is met zorg gemaakt en een lust voor het oog, en biedt minstens zoveel speel- als leerplezier.

Overigens kunnen docenten met een gratis softwareprogramma ook zelf weblessen maken en deze delen met collega's. Daarnaast zijn drie werkbladen te downloaden van de site, waarmee leerlingen kunnen oefenen met het analyseren van beeldbronnen; het bijbehorend beeldmateriaal is hier ook te vinden. Tot slot zijn in PDF-formaat opdrachten opgenomen op vmbo en havo/vwo-niveau waarin alle exameneisen van het werken met beeldmateriaal aan de orde komen.

Het Geheugen van Nederland biedt docenten een enorm reservoir aan verantwoord les- en toetsmateriaal met beeldbronnen, en vooral: (nog) meer plezier in hun vak!

Op het Geheugen van Nederland zijn schitterende archiefstukken te vinden, zoals deze kompasros uit 1657 van de 32 windstreken, met de benamingen in het Nederlands, Frans, Spaans, Italiaans, Grieks, Latijn. Uit de collectie van het Nederlands Scheepvaartmuseum in Amsterdam.

www.geheugen.vannederland.nl

